

Stalino KELIU

LIETUVOS KOMUNISTŲ PARTIJOS KUPIŠKIO RAJONO
KOMITETO IR RAJONO DARBO ŽMONIŲ
DEPUTATŲ TARYBOS ORGANAS

Eina 8-ji 1953 m. birželio mėn. 17 d., trečiadienis Kaina
metai Nr. 48 (711) 15 kp

GERAI PASIRUOŠTI NAUJIEMS MOKSLO METAMS

Partijos XIX suvažiavimas iškėlė didelius uždavinius ideologinio darbo srityje. Kad skubiau būtų pereita prie partijos XIX suvažiavimo direktyvose numatyto sekančiame penkmetyje visuotinio viduriniojo ir politechninio apmokymo, šiuo metu ypatingai svarbu kuo pilniausiai įvykdyti švietimo darbuotojams statomus uždavinius.

Metai iš metų gerėja rajono mokyklose mokomasis - auklėjamasis darbas.

Tik ką baigti mokslo metai ir baigiamųjų bei keliamųjų egzaminų dar ne visai galutini rezultatai rodo, kad eilė rajono mokyklų mokslo metų eigoje atsiekė gana gerų rezultatų mokomajame - auklėjamajame darbe. Baigus egzaminus, visų švietimo darbuotojų uždavinys - pasiruošti patiems ir tinkamai paruošti mokyklas naujiems mokslo metams, kad dar labiau pakiltų mokomasis - auklėjamasis darbas. Tuo ypatingai turi susirūpinti liaudies švietimo skyrius, pedagoginis kabinetas, mokyklų vadovai, mokytojai, mokyklų profsąjunginės organizacijos, komjaunimo organizacijos ir kt.

Šiuo metu visų švietimo darbuotojų ir jų kolektyvų uždavinys - ateinančiais mokslo metais pilnutinai įgyvendinti visuotinį septynmetį mokymą, tinkamai sukomplektuoti mokyklų kadrus, vasaros atostogų metu pakelti mokytojų kvalifikacijas įvairiose kvalifikacijos kėlimo kursuose bei besimokant neakivaizdinio būdu įvairiose pedagoginėse mokyklose, atostogų metu paruošiant mokinius sėkmingesniai politechniniam apmokymui ir kt.

Eilė mūsų rajono mokyklų vadovų, pilnai suprasdami partijos XIX suvažiavimo iškeltus uždavinius švietimo darbuotojams, jau šiuo metu aktyviai ruošiasi naujiesiems 1953-1954 mokslo metams. Pilnutiniam 7-rių metų visuotinio mokymo įgyvendinimui, mokyklinės materialinės bazės sustiprinimui, tinkamam mokyklinių pastatų parengimui naujiesiems mokslo metams tinkamai rūpinasi Kupiškio vidurinės mokyklos direktorius L. Jonuška, Skodinių septynmetės mokyklos direktorius G. Masiulytė, Didžprūdėlių septynmetės mokyklos direktorius St. Vagnas, Morkūniškio pradinės mokyklos vedėjas J. Odraite, Kreivenių pradinės mokyklos vedėjas O. Linkevičienė ir

kt. Šiose ir eilėje kitų rajono mokyklų gerai pravesta mokyklinio amžiaus vaikų registracija bei tinkamai tvarkoma mokinių apskaita, mokyklos aprūpintos reikiamomis mokslo priemonėmis bei mokykliniu inventoriu, kuru, remontuojami mokykliniai pastatai, organizuojamas kolektyvus darbas su mokiniams vasaros atostogų metu ir kt.

Tačiau pasiruošiant naujiems mokslo metams eilėje rajono mokyklų yra stambių trūkumų, kas gali sutrukdyti šiose mokyklose 1953-1954 m. m. pakelti mokomąjį - auklėjamąjį darbą į reikiamą lygį. Blogai ruošiasi naujiems mokslo metams Juodpėnų (dir. J. Zagorskis), Virbališkių (dir. J. Pajeda), Noriūnų (dir. A. Pavilionis) septynmetės, Skapiškio (ved. I. Likienė), Puožo (ved. M. Petrulytė) pradinės ir eilė kitų rajono mokyklų, kuriose nepravesta ir nevedama tiksli mokyklinio amžiaus vaikų registracija bei apskaita, mokyklos neaprūpintos mokslo priemonėmis, kuru, nesirūpinama tinkamu ir savalaikiu mokyklinių pastatų remonto atlikimu. Eilė trūkumų pasiruošiant naujiems mokslo metams tenka iškelti ir rajono liaudies švietimo skyriaus darbe. Iki šio laiko dar nėra nepradėti komplektuoti mokyklų kadrai, kas neleidžia mokyklų vadovams ir mokytojams vasaros atostogų metu numatyti ateinantiems mokslo metams darbo galres ir sudaryti to darbo planus.

Rajono pedagoginis kabinetas vasaros atostogų metu, kaip taisyklė, rūpinasi ne mokojo darbo pakėlimu mokyklose, o atlieka daugiausia profsąjungos komiteto funkcijas, rūpindamasis tik narių ir vaikų tinkamo poilsio organizavimu. Švietimo darbuotojų profsąjungos rajono komitetas (pirmininkas K. Jurėnas) visiškai užmiršo soclenktyvumą tarp rajono mokyklų, tinkamai paruošiant jas naujiems mokslo metams, bei nuolatines konkrečios pagalbos šiame darbe teikimą rajono liaudies švietimo skyriui.

Nepakankamą paramą vykdančiam mokyklų remontą teikia finansų skyrius (vedėjas drg. Nazarovas).

Švietimo organams tenka ypatingai atsakingas uždavinys - jau šiuo metu dėti reikiamas pastangas, kad rajono mokyklos laiku būtų paruoštos naujiems mokslo metams.

Dėl priemonių gyvuliams aprūpinti šienų Lietuvos TSR kolūkiuose ir tarybiniuose ūkiuose

Lietuvos TSR Ministrų Taryba priėmė nutarimą dėl priemonių gyvuliams aprūpinti šienų respublikos kolūkiuose ir tarybiniuose ūkiuose.

Lietuvos TSR Ministrų Taryba įpareigojo Žemės ūkio ir paruošų ministeriją ir rajonų vykdomuosius komitetus užtikrinti savalaikį ir organizuotą pasiruošimo šienapiūtei užbaigimą ir jos atlikimą 1953 metais, gyvulių aprūpinimą geros kokybės šienų laikant ypatingai svarbiu valstybiniu uždaviniu.

Siekiant padidinti šieno resursus, respublikos Žemės ūkio ir paruošų ministerija ir rajonų vykdomieji komitetai įpareigoti, nušienaujant visus šienaujamuosius plotus kolūkiuose bei tarybiniuose ūkiuose ir valstybinio fondo žemėse, kartu užtikrinti visų šienaujamųjų plotų nušienavimą valstybinio fondo miškuose, geležinkelio ir plentų nusavintuose ruožuose, kelių pakraščiuose ir kitose nenauđomose žemėse.

Žemės ūkio ir paruošų ministerija, rajonų vykdomieji komitetai, mašinų-traktorių stočių bei tarybinių ūkių direktoriai ir kolūkių pirmininkai turi imtis priemonių šienapiūtei laiku ir organizuotai atlikti taip apskaičiuojant, kad visi šienapiūtės darbai, įskaitant šieno sudėjimą į kūgius, būtų atlikti per 15-20 dienų ir visiškai užbaigti iki grūdinių kultūrų derliaus nuėmimo pradžios.

Tuo tikslu reikia:

užtikrinti artimiausiomis dienomis šienapiūtės mašinų remonto užbaigimą kolūkiuose, tarybiniuose ūkiuose ir mašinų-traktorių stotyse;

organizuoti darbo planų sudarymą kolūkiuose, mašinų-traktorių stotyse ir tarybiniuose ūkiuose ir jų įteikimą gamybinėms bei traktorinėms brigadoms, numatant šiuose planuose šienavimo sklypų priskyrimą brigadoms, darbų kiekviename sklype atlikimo terminus, MTS šienapiūtės agregatų judėjimo kolūkiuose maršrutus, o taip pat atolo šienavimą, kur tai reikalinga;

imtis priemonių traktoriniams šienavimo agregatams laiku sukomplektuoti patyrusiais traktorininkais, priskiriant agregatams reikalingą skaičių kolūkiečių, gyvosios traukiamosios jėgos ir transporto priemonių visam šienapiūtės darbų kompleksui atlikti brigadoms priskirtuose šienavimo sklypuose;

išnaudoti šienapiūtėje visas šienavimo mašinas pilnu apyvartimu per visą darbo dieną, užtikrinant dienos išdirbį: kiekvienai arklinei šienapiūvei - ne mažiau kaip 4 hektarai, kiekvienai traktorinei 3-4 korpei ir kompleksinei prikabinamajai šienapiūvei - ne mažiau kaip 20 hektarų ir savaeigiai šienapiūvei - ne mažiau kaip 30 hektarų per parą;

užtikrinti savalaikę viso paruošto šieno apskaitą bei užpajamavimą ir griežtą jo apsaugą nuo grobstymo, nugaunimų ir gaisrų;

ne vėliau kaip 10 dienų iki šienapiūtės pradžios suorganizuoti, kad iš rajonų vykdomųjų komitetų, mašinų-traktorių stočių, kolūkių ir tarybinių ūkių atstovų sudarytos komisijos patikrintų kiekvieno kolūkio, tarybinio ūkio ir kiekvienos MTS pasiruošimą atlikti tuos darbus; tikrinant kreipti ypatingą dėmesį į mašinų remonto kokybę, į sukomplektavimą darbo jėga bei transporto priemonėmis, į tai, ar šienapiūtės darbai atlikimo terminai darbo planuose atitinka terminus sutartyse, kurias kolūkiai sudarė su mašinų-traktorių stotimis; pagal patikrinimo rezultatus imtis priemonių atskleistoms trūkumams tučtuojau pašalinti.

Kolūkiams rekomenduota išdavinėti 1953 metais kolūkiečiams ir MTS darbuotojams, o taip pat įjungtiems į šienapiūtę gyventojams, be pagrindinio apmokėjimo darbdaviais, dešimtąją dalį nuimto ir į kūgius sudėto šieno nuo natūralinių šienaujamųjų pievų.

Lietuvos TSR Ministrų Taryba paliko 1953 metams 1949 metais nustatytąją savaeigių šienapiūvių vairuotojų-mašinistų darbo apmokėjimo tvarką.

Traktorininkams ir prikabinėtojų, viršijusiems šienapiūtės (šieno piovimas, sugrėbimas, sugrėbimas į volius, sudėjimas į kūgius, į kupetas) užduotį MTS sutarčių su kolūkiais numatytais terminais, laikantis agrotechninių kokybės reikalavimų, turi būti priskaitomas priedas: 40 procentų darbdienų priskaitytų šiuose darbuose pagal tiesioginį apmokėjimą.

Siekiant sudaryti reikalingas sąlygas šieno gamybai toliau didinti daugiamečių ir vienamečių žolių pasėlių išplėtimo sąskaita, Lietuvos TSR Ministrų Taryba įparei-

gojo Žemės ūkio ir paruošų ministeriją ir rajonų vykdomuosius komitetus užtikrinti savalaikį ir pilnutinį žolių sėklinių sklypų derliaus nuėmimą.

1953 metams paliktos 1952 metais veikusias daugiamečių ir vienamečių žolių sėklos paruošų tvarka ir sąlygos.

Siekiant padidinti kolūkių suinteresuotumą žolių sėjimo plėtimu ir padidinti daugiamečių bei vienamečių žolių sėklos gamybą, Lietuvos TSR Ministrų Taryba nutarė veikiančią tvarką, pagal kurią išmokamos kolūkiams piniginės premijos - priedai prie paruošinės kainos už viršumplaninį dobilų, motiejukų ir liucernos sėklos pristatymą valstybei - taikyti taip pat kitų daugiamečių žolių sėklai, jei ji pristatoma valstybei viršum plano, būtent:

viršijus privalomųjų pristatymų planą iki 50 procentų, išmokamos premijos-priedai už visą viršum plano pristatytą sėklą, 50 procentų paruošinės kainos dydžio;

viršijus privalomųjų pristatymų planą nuo 50 iki 100 procentų, išmokamos premijos-priedai už visą viršum plano nuo 50 iki 100 procentų pristatytą sėklą, 100 procentų paruošinės kainos dydžio;

viršijus privalomųjų pristatymų planą daugiau kaip 100 procentų, išmokamos premijos-priedai už visą viršum plano nuo 100 procentų ir aukščiau pristatytą sėklą 100 procentų paruošinės kainos dydžio.

Premijos-priedai skaičiuojami nuo faktiškai išmokėtos paruošinės kainos, atsižvelgiant į pristatytos sėklos kokybę, išskaitant išmokėtus priedus už rūšingumą.

Piniginės premijos-priedai išmokami tik tiems kolūkiams (tame tarpe ir rajoniniams žolių sėklininkystės ūkiams ir specialioms žolių sėklininkystės ūkiams), kuriems nustatytas žolių sėklos privalomųjų pristatymų planas.

Piniginės premijos-priedai kolūkiui turi būti išmokami tik tuo atveju, jeigu apie žolių sėklos privalomųjų pristatymų įvykdymą, jos įsiskolinimo likvidavimą ir apie žolių sėklos pristatymą atsilyginant natūra už MTS darbus bus pateiktas Lietuvos TSR Žemės ūkio ir paruošų ministerijos rajoninio įgaliotinio pažymėjimas, o apie žolių sėklos sėklinių fondų supylimą - rajono žemės ūkio ir paruošų skyriaus pažymėjimas.

Vyksta šienapiūtė ir pašarų silosavimas

„Stalino keliu“ žemės ūkio artelės nariai tinkamai pasiruošę šienapiūtės darbams, todėl šienapiūtė šiemet pradėta žymiai anksčiau, negu pernai. Šienapiūtės ir kitą reikiamą inventorių laiku atremontavo kalvis drg. Žiukas. Brigadininkai organizavo klojimų remontą ir stogų taisymą naujam šieno derliui sukrauti.

Šienapiūtę pirmoji pradėjo laukininkystės brigada, vadovaujama J. Vaitiekūno. Šiuo

metu pievų žolę piauna šeši šienapiūvių vairuotojai. Kolūkiečiai P. Bernatavičius, B. Čepas ir kt. per dieną nupiauna po 5 ha šienaujamų plotų. Greta mechanizuotų šienapiūvės darbų kolūkiečiai piauna šieną rankiniais dalgiais. Per dieną 15 kolūkiečių nušienauja apie 12 ha pievų.

Neatsilieka šienapiūtės darbuose ir kitos brigados. Sparčius šienapiūtės darbų vystymas rodo kolūkiečių didelį

jautrumą tvirtos pašarų bazės sudarymui visuomeninių gyvulių fermoms.

Lygiagrečiai su šienapiūte vyksta raugintų pašarų gamyba iš žaltosios masės. Kolūkiečiai, atsiliepdami į Lietuvos TSR Ministrų Tarybos nutarimą dėl visuomeninių gyvulių pilno aprūpinimo šienų, pilnai patenkins besiplečiančias gyvulininkystės reikmes.

L. MATUKAS, P. ŽILVITIS

PARTIJOS GYVENIMAS

Už tolimesnį gyvulininkystės išvystymą

Metai iš metų stiprėja „Vienybės“ žemės ūkio artelė organizaciniu ir ūkiniu atžvilgiais. Kolūkiui augti ekonomiškai tvirtus pagrindus sudaro gerai išvystyta gyvulininkystė. Kolūkio partinė-kandidatinė grupė nukreipė kolūkiečių įėjus partijos XIX suvažiavimo nutarimų įgyvendinimui žemės ūkyje — tolimesniam gyvulių skaičiaus padidimui, jų produktyvumo pakėlimui ir kt. Stambųjų raguočių fermose šių metų planinė užduotis įvykdyta 101 procentu. Kiaulių fermose randasi reikiamas skaičius motininių kiaulių, iš kurių gaunamas gausus prieauglis. Avininkystės išvystymo planas viršytas 40 procentų. Šiais metais paukščių fermose paukščių skaičius yra dvigubai didesnis, kaip praėjusiais metais.

Gyvulių augintojai ir fermų vedėjai J. Kireilis, Apšega, Čepelė stengiasi panaudoti visus vidinius rezervus gyvulių skaičiui padidinti ir jų produktyvumui pakelti. Vedama griežta kova su gyvulių bergždumu, visi motininiai gyvuliai yra sukergti. Kolūkio melžėja I. Moskvitienė iš jai priskirtos karvių grupės primelžė šiais metais per penkis mėnesius pieno pusantro karto daugiau, negu per tą patį laiką pernai. Šiuo metu iš kiekvienos karvės vidutiniškai gaunama po 12,7 kg.

Gyvulių produktyvumui pakelti reikiama dėmesį skiria kolūkio valdyba. Jausdamas atsakingumą už šį svarbų valstybinį reikalą, kolūkio valdybos pirmininkas komunistas VI. Griklėnis nuolat gerina vadovavimą gyvulių augintojams. Pavasario sėjos laikotarpiu tvirtos pašarų bazės sudarymui buvo imtasi visų galimų

priemonių. Daugiamečių ir vienamečių pašarinių žolių pasėliai žymiai praplėsti, kaip numatyta plane. Pašarinių šakniavaisių ir silosinių kultūrų sėkmingas planų įvykdymas rodo, kad kolūkiečiai kovoja už sultingų ir vitamininių pašarų sukaukimą.

Kolūkiečių tarpe yra praveistas masinis aiškinamasis darbas tolimesnio gyvulininkystės išvystymo ir pašarų bazės sudarymo reikalu. Šiuo laiku žemdirbiai yra pilnai pasiruošę šenapiutei ir pradėjo pašarų silosavimą. Visuomeninių gyvulių reikmių patenkinimui statomi nauji pastatai. Čia bus įrengta nauja 100 vietų talpos karvidė. Ganyklinių laikotarpiu nepasitenkinama vien tik gyvulių ganymu pūdymuose ir senoviskose ganyklose, bet praktikuojamas aptvarinis ganymas ir šėrimas žaliu pašaru.

Gyvulių augintojus teisinga linkme nukreipė partinės-kandidatinės grupės nariai, skatindami įgyvendinti priešakinių kolūkių darbo patyrimą ir tarybinio mokslo žinias. Kolūkyje veikė politinė mokykla, kurios klausytojai įsigytas politines žinias susieja su ūkinių užduočių vykdymu. Todėl kolūkio valdybai gyvulininkystės išvystymo planus įvykdyti padeda pakilęs kolūkiečių sąmoningumas.

„Aukštaičių“ žemės ūkio artelėje yra žymiai gausesnė partinė organizacija, tačiau jos sekretorius drg. Monkevičius silpnai vadovauja komunistams. Kolūkyje masinis politinis darbas nėra pasiekęs reikiamo lygio, o to pasekoje ūkinės užduotys yra įvykdomos pavėluotai. Tą patį galima pasakyti ir apie gyvulininkystės tolimesnį iš-

vystymą. Kolūkio valdyba, prastūmusi šiaip taip žiemą, pavasario sėjos metu nesištingė, kad pašarinių žolių, šakniavaisių ir silosinių kultūrų planai būtų pilnumoje įvykdyti. To nepareikalavo iš kolūkio valdybos pirminko komunisto drg. Petrausko pirminė partinė organizacija. Stambiųjų raguočių fermose yra tik 77 proc. reikiamo skaičiaus melžiamų karvių. Kiaulininkystės išvystymo planų rodikliai yra dar žemesni, o paukščių fermose turima reikiamo planinio skaičiaus tik 29 proc. paukščių.

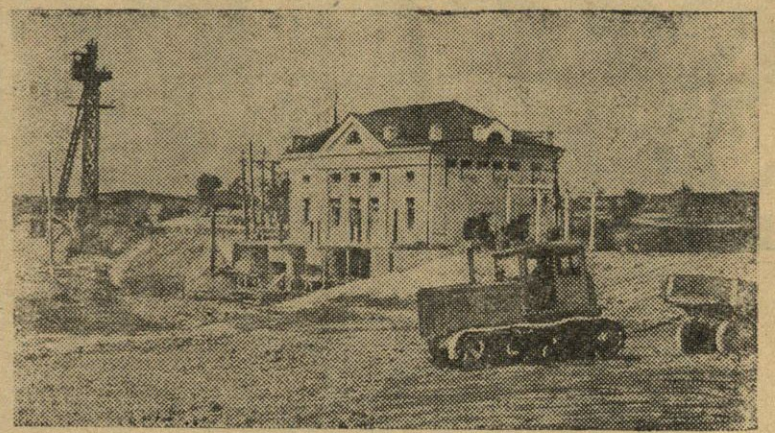
Šie faktai byloja, kad kolūkio partinė organizacija pasiliko nuošalyje nuo ūkinės gamybos užduočių ir nemobilizuoja gyvulių augintojų kovai už savalaikį planų įvykdymą.

Kiaulininkė O. Jakšienė, praėjusiais metais neišauginusi nė vieno paršelio, negerina kiaulių priežiūros. Kiaulių fermose gyvulių stovis yra nevienodas. Tokia pat padėtis yra ir stambiųjų raguočių fermose, kurią prižiūri E. Garbauskienė.

Kolūkio partinė organizacija, taikstydama su esamais trūkumais, pradėjo gyventi nusiramimo nuotaikomis; o tokios nesveikos nuotaikos pakerta gyvulių augintojų iniciatyvą. Partinės organizacijos sekretorius drg. Monkevičius turi pakelti komunistų atsakomybę už visuomeninės gyvulininkystės išvystymą kolūkyje, pareikalausti iš kolūkio pirminko komunisto K. Petrausko dalykiško ir konkretaus vadovavimo, kad duotasis planas gyvulininkystei išvystyti būtų įvykdytas pirma laiko.

V. LATVYS

LKP Kupiškio rajono komiteto žemės ūkio skyriaus vedėjas

„Tautų draugystės“ hidroelektrinės statytojų kolektyvas ruošiasi paleisti hidroelektrinę į darbą. Čia baigtos montuoti turbos, iš esmės užbaigtas elektros laidų tiesimas, montuojami generatoriai, baigiami įrengti privedamasis ir nuvedamasis kanalai, galutinai nudaikinamas pagrindinis hidroelektrinės pastatas.

Kaip didelei šventei ruošiasi „Tautų draugystės“ HES paleidimui į darbą aplinkinių—Lietuvos, Baltarusijos, Latvijos kolūkių nartai. Paleisti hidroelektrinę numatoma baigus pavasario laukų darbus.

N u o t r a u k o j e: bendras fasado vaizdas iš viršutinio bjefo pusės.

L. Meinerto nuotrauka.

(ELTA).

METINĮ PLANĄ—PIRMA LAIKO

Kupiškio Valstybinio maitinimo darbininkai ir techniniai personalas išvystė platų socialistinį lėktyniavimą Tarybų Lietuvos 13-jų metų garbei. Pusmetinė gamybinė užduotis įvykdyta per penkis mėnesius. Kai kurių gaminių, kaip kvietinių, ruginių sijos miltų ir kruopamiltčių metinis planas įvykdytas 72 procentais. Pagalbinis—milo velyklos cechų, vadovaujamas drg. J. Merkio, pusmetinį darbų planą įvykdė 120 procentų. Cecho dirbantieji nuo metų pradžios sutaupė pagalbinių medžiagų—tepalo, dažų, kalifonijos ir kt.—netoli 13 tūkstančių rublių.

Išvystyto ekonominio režimo pasekoje gaminių savikaina sumažėjo 23 procentais. Mašinistai J. Uldukis ir V. Sīrusas sutaupė kuro už 7 tūkstančius rublių.

Pasikeitus malūne direktoriams, sustiprėjo darbo drausmė, finansinė drausmė, pagerėjo vadovavimas, atpalaiduojantis darbininkų iniciatyvą racionalizatoriniams pasiūlymams.

Technikinis vedėjas Leonas Muškinskas patobulino plokščiaslenio rėmą, paaugštinamas pirmąjį dangtį 50 milimetrų. Šio patobulinimo įgyvendinimas duoda per metus 3.000 rub. ekonomijos. Tas pats racionalizatorius pasiūlė antrą patobulinimą—automatizuoti produkcijos transportavimą.

Plačiai išvystytas socialistinis lenktyniavimas ir nauji racionalizatoriniai pasiūlymai sudaro galimybes metinį planą įvykdyti pirma laiko—iki Spalio revoliucijos metinių švenčių.

P. KRIŪKA

VISUR PASKLEISTI ŽEMĖS ŪKIO PIRMŲNŲ PATYRIMAI!

Kolūkiniai Žemės ūkio kultūros namai

* * *

S. SKORNIKOVAS
Maskvos srities Brėnčų rajono
kolūkio „Borec“ agronomas

* * *

monolitai—visų dirvų skirtumų pavyzdžiai. Žemės ūkio kultūros namai turi piktžolių herbarus, foto nuotraukų iš artelės gamybinio gyvenimo, albumą, žurnalus ir laikraščius.

Trimečių agrozootechnikos kursų mokslo metu pas mus demonstruojami diafilmai, vaizdinės priemonės. Laboratorijoje klausytojai naudojami mikroskopais, padidinamaisiais stiklais ir kitais prietaisais.

Visai Namų veiklai vadovauja taryba. Ją sudaro geriausi gamybininkai, specialistai ir du bandymų įstaičių moksliniai darbuotojai. Ataskaitos apie tarybos darbą periodiškai svarstomos artelės valdybos posėdžiuose.

Kolūkiniai Žemės ūkio kultūros namai neturi specialaus bandymų skylo. Kolūkio laukai sudaro jų bandymojo darbo bazę. Visi bandymai atliekami tiksliai gamybinėmis sąlygomis, artelės nariams matant ir dalyvaujant. Todėl visa, kas nauja ir pateisina save, noriai ir greit įdiegiama į gamybą. Antai, 1950 metais su Žemės ūkio kultūros namų pagalba buvo pradėtas trijų bulvių veislių kvadratinio-lizdinio sodinimo bandymas. Bandymas buvo sėkmingas. Bulvės, pasodintos kvadratinio-lizdinio būdu, davė palyginti su įprastiniu sodinimu 41,2 centnerio iš hektaro derliaus priedą. O darbo sunaudojimas vienam hektarui sumažėjo 12 žmogaus dienų.

Prideramai įvertinę kvadratinio-lizdinio sodinimo pranašumus, artelės nariai

nuo 1951 metų ėmė sodinti visas bulves tiksliai šiuo būdu. Vertingi bandymų duomenys buvo gauti ir sodinant daržovines kultūras kvadratinio-lizdinio būdu, o taip pat įsėjant baltus garsčius į žiemkenčius, stekiant apsaugoti juos nuo išgulimo, papildomai tręšiant daugiametės žolės organinėmis, mineralinėmis trąšomis.

Artelės valdyba skiria Žemės ūkio kultūros namų darbui didelį dėmesį, teikia pagalbą patarimais ir lėšomis. Artelės nariai žino, kad tai bus gausiai kompensuota papildomomis tonomis grūdų, bulvių, daržovių, mėsos, pieno ir kitų žemės ūkio produktų.

Ruošti žemės ūkio meistrus, toliau kelti derlingumą ir gyvulininkystės produktyvumą, įdiegti į gamybą mokslo pasiekimus ir priešakinį patyrimą—pagrindiniai mūsų Žemės ūkio kultūros namų uždaviniai.

Komunistų partijos XIX suvažiavimo direktyvose dėl penktojo penkmečio plano pareiškama, kad mūsų žemdirbystė turi tapti dar produktyvesne ir kvalifikuotesne, su išvystytu žolių sėjimu ir taisyklingsomis sėjomainomis, didesniu techninių, pašarinių, daržovinių kultūrų ir bulvių pasėlių plotų lyginamuoju svoriu.

Įdiegdamas priešakinę techniką ir agrikultūrą į gamybą, kolūkis „Borec“ metai iš metų kelia žemės ūkio kultūrų derlingumą ir didina gyvulininkystės produktyvumą. Pernai artelė gavo vidutiniškai 18,4 centnerio grūdinių kultūrų, 196 centnerius bulvių, 342 centnerius daržovių iš kiekvieno hektaro. Metinis pieno primelžimas iš kiekvienos melžiamos karvės sudarė vidutiniškai 3.741 kg. Kolūkio pajamos išaugo iki 3 milijonų 442 tūkstančių rublių.

Pasiekti šiuos laimėjimus daug kuo padėjo gerai organizuota agrotechpropaganda, kurią vykdo mūsų Žemės ūkio kultūros namai.

Jie užima gražų pastatą, apsodintą jaunais įvairių veislių medeliais. Vienoje namo pusėje yra biblioteka ir skaitykla. Kitą pusę, kurią sudaro trys šviesūs kambariai, užima agrolaboratorija, zootechnikos kabinetas. Čia žiemos laikotarpiu dirba trimečiai agrozootechnikos kursai. Agrolaboratorijoje pastatyta vitrina su įvairių veislių sėklos, trąšų ir chemikalų pavyzdžiais, spinta su informacine agronomine literatūra, yra mikroskopas, džiovinimo spinta su aksikatoriumi, analitinės ir techninės svarstyklės, termometrai ir laboratoriniai indai—kolbos, mėgintuvėliai ir kiti įrenginiai. Patalpose, kur vyksta agrozootechnikos kursų užsiėmimai, iškabintas žemės naudojimo planas, dirvožemio naudmenų žemėlapis, sėjomainų schemos, kolūkio gamybinių rodiklių diagramos. Ant specialaus pastovo padėti dirvos

MUMS RAŠO TRŪKUMAI PRAMKOMBINATO STALIŲ DIRBTUVĖJE

Pramkombinato stalių dirbtuvės darbininkai dirba sąžiningai, kaskart viršydami dienes išdirbio normas. Taip, pav., A. Jurgionis dienos išdirbio normą įvykdo 104 proc., P. Rauplys—102 proc., J. Martinonis, P. Karaliukas—po 103 proc. ir pan. Darbininkų tarpe išsivysčiusio socialistinio lenktyniavimo dėka stalių dirbtuvė kaskart įvykdo mėnesinius darbo planus.

Keista tačiau, kad stalių cecho viršininkas A. Vanagas mažai rūpinasi mėnesinių darbo planų įvykdymu. Stalių dirbtuvėi nuolatos trūksta aukštakokybinės baldams gaminti medžiagos. Baldai, gaminami iš žalių lentų, pastovėję susitraukia, persikreipia ir... suyra.

Nekovoja už stalių dirbtuvę pristatomos medžiagos kokybę ir pramkombinato inžinierius B. Navickas. Darbininkams pasiteiravus, kada, pagaliau, jie gaus gerą sausą medžiagą, B. Navickas neatsakingai atkerta: „Kokia medžiaga yra, iš tokios ir dirbkite“.

Tuo tarpu stalių cecho viršininkas A. Vanagas dėl blogos išdirbinių kokybės kaltina... darbininkus, nors tik ką pagamintus baldus jis priima kaip aukštakokybinius.

Pramkombinate žema darbo drausmė. Religinės šventės (devintinių) dieną darbininkai pilnai negalėjo įsijungti į darbą todėl, kad B. Navickas ir A. Vanagas buvo išvykę į Puponių malūną (vedėjas Balaišis), iš kur grįžo neblaiviam stovyje.

Esama padėtis, atrodo, mažai domina profsąjungos vietos komitetą. Per 8 mėnesius neįvyko nė vieno profsąjunginio susirinkimo tokiame stambiame gamybiname vienetė, kaip pramkombinate!

Pramkombinato vadovybė privalo skirti stalių dirbtuvę didesnei dėmesij, aprūpinant dirbtuvę tinkama baldams gaminti medžiaga ir stiprinant darbo drausmę.

V. GALIS,
S. TANKUS

NUSIKALSTAMAS REMEIKIO ELGESYS

„Lietūkžemtiekių“ Subačiaus stoties skyriaus vedėjas Jonas Remeikis eikvoja ir spekuliuoja mineralinėmis trąšomis. Prieš tai daręs įvairias machinacijas Kupiškio kooperatyvo bazėje, nuo šio nusikalstamo darbo nenori atsisakyti ir dabar.

Aš, Pranas Jurkštas, einąs „Lietūkžemtiekių“ sargą pareigas, ne kartą pastebėjau, kaip J. Remeikis pardavinėja trąšas pašalinams asmenims. Gyvendamas P. Valos bute, J. Remeikis savo šeimininkui perdavė keturis maišus trąšų. Lygiai taip pat jis trąšas švaistė ir į kitas puses. Ką gi,

P. Vala jau priimtas nuolatinio darbininku prie trąšų išdavimo, o jo brolių J. Remeikis taip pat žada įsukti į darbą savo vadovaujamoje įstaigoje. Reiškia, bus sutaranti šeimynėlė, ir bizniui atsivers platesnės perspektyvos... Kada aš vedėjui nurodžiau jo nusikalstamą elgesį valstybinio turto atžvilgiu, jis už pareikštą kritiką pažadėjo „išvyti iš darbo“.

Sąžiningai atlikdamas savo pareigas, aš negaliu pakęsti J. Remeikio nusikalstamo elgesio ir tikiu, kad jo netinkamiems veiksams kelias bus užkirstas visu griežtumu.

Darbininkas P. JURKŠTAS

Didelį darbą, vadovaujami botanikos mokytojo komunisto P. Noreikio, atlieka jaunieji mištininkai — Želmelio vidurinės mokyklos moksleiviai. Savo mokykliniame sklype jie augina daugiau kaip 50 įvairių kultūrų veislių, gautų iš selekcinų stočių, tame tarpe rapsą ir pašarines žoles. Nuotraukoje: mištininkų ratelio vadovas A. Noreikis su pionieriais B. Ramanauskite ir A. Budriu.

I. Baltmano nuotrauka

(ELTA).

MŪSŲ MEDŽIAGOS PĖDSAKAIS

„Nesitaikstyti su trūkumais kolūkyje“

Tokiu pavadinimu straipsnis tilpo „Stalino keliu“ Nr. 39(702). Jame buvo rašyta apie tai, kad „Mūsų rytojaus“ kolūkio V-sios laukininkystės brigados brigadininko pareigose dirba Petras Audickas, prieš tai buvęs „Piliakalnio“ kolūkio revizinės komisijos pirmininku, kuris kolūkio visuomeniniu pašaru šeria savo asmeninius gyvulius, laiko nesuvisuomenintą eržilą ir t. t.

Lietuvos KP Kupiškio rajono komitetas praneša redakcijai, kad straipsnyje iškelti faktai pasitvirtino. Dabartinio metu padėtis išaiškinta.

INDĖLIAI—DIDŽIOSIOMS KOMUNIZMO STATYBOMS

Pokariniais metais didelių laimėjimų pasiekė socialistinis žemės ūkis, išaugo techninis žemdirbystės apginklavimas. Produktiviųjų gyvulių skaičius kolektyviniuose ir tarybinuose ūkiuose žymiai pralenkia prieškarinį lygį. Tarybinės vyriausybės šiais metais įvykdytas šeštasis iš eilės mažmeninių kainų sumažinimas akivaizdžiai rodo partijos ir vyriausybės rūpinimąsi visokeriopu liaudies materialinio ir kultūrinio gyvenimo lygio kėlimu, tarybinio rublio sustiprinimu, jo perkamosios galios padidimu, darbininkų ir kolūkiečių pajamų augimu.

Visa tai sudaro sąlygas santaupoms pas darbo žmones augti. Kad santaupos negulėtų pas gyventojus, siekiant jas panaudoti socialistinio liaudies ūkio tolimesniam vystymui ir didžiosioms komunizmo statyboms, gyventojų pareiga jas laikyti valstybės darbo taupomosiose kasose.

Taupomųjų kasų tikslas — duoti gyventojams galimumą saugiai laikyti savo santaupas, padėti susitaupyti pinigų įvairiems daiktams pirkti; tuo pačiu už laikomą taupomoje kasoje indėlį darbo žmonės gauna pajamas procentų ar išlošimų pavidale.

Indėlininku gali būti kiekvienas Tarybų Sąjungos pilietis. Indėlio dydis neribotas, kaip neribotas ir saugojimo terminas. Nesvarbu kiek laiko išbūtų indėlis taupomoje kasoje, — jis visada priklaitys indėlininkui, kuris bet kuriuo metu gali gauti savo indėlio dalį arba visą iš karto.

Indėlių yra keletas rūšių. Indėliai iki pareikalavimo — labiausiai paplitusi indėlių rūšis. Jie priimami iš anksto nenustatytam terminui. Indėliai iki pareikalavimo gali būti ir pareikštiniai, — tai tokie indėliai, kai indėlinin-

kas nenori pasisakyti savo pavardės, ir taupomoji knygutė apiforminama „Pareikšėjo“ vardu. Šiems indėliams priskaitoma 3 proc. į metus. Jei pilietis numato, kad savo santaupomis nesinaudos ilgesnį laiką, jis gali padėti į termininį indėlį. Termininiam indėliui priskaitoma 5 proc. į metus, o jei termininis indėlis paimamas neišlaikius 6 mėnesių (trumpiausio termino), jam priskaitoma 3 proc. metams.

Išlošiamiesiems indėliams procentai nepriskaitomi, už tai du kartus per metus (balandžio ir spalio mėnesių pirmą sekmadienį) pravedami lošimai. Juo didesnė išlošiamą indėlio suma, juo ilgiau jis saugomas taupomoje kasoje, tuo didesnę laimėjimo sumą gali gauti indėlininkas.

Taupomosios kasos dar priima indėlius į einamąsias sąskaitas. Tokios sąskaitos indėlininkui vietoj taupomosios knygutės išduodamos atsiskaitomoji ir čekių knygelės. Pilietis, turįs einamąją sąskaitą, gali savo indėlį tvarkyti išduodamas čekius, asmeniškai į taupomąją kasą neužeidamas.

Indėlininkų patogumui indėliai iš vienos taupomosios kasos gali būti perkelti į kitą rajono taupomąją kasą. Perkėlimas vykdomas pagal indėlininko raštišką pareiškimą.

Pametęs taupomąją knygelę, reikia nedelsiant pranešti taupomajai kasai, kuri išduos naują taupomąją knygelę — dublikatą.

Mūsų santaupos taupomosiose kasose padeda didinti plataus vartojimo prekių gamybą, didinti gyventojams reikalingų produktų kiekį ir tolimesniam tarybinės liaudies medžiaginiam bei kultūriniam gerbūviui kelti.

B. AUDŽIJONYTĖ
Taupomosios kasos vyr. buhalteris

PASIKALBĖJIMAI GAMTOS MOKSLŲ TEMOMIS

PRIETARAI IR ASTRONOMINIAI NUMATYMAI

Pasaulyje dar iki šiol neįsnyko įvairūs įvykių „pranašautojai“. Pavyzdžiui, Jungtinėse Valstybėse daugelis tokių pranašautojų turi savo kontorą, sekretorių, aptarnaujantį personalą. Vieni imasi pranašauti sėkmę arba nesėkmę, kiti — žmogaus likimą, treči — politinius įvykius... Buriama iš kortų, iš pupų, iš kavos tirštų, buriama ir iš rankos linijų, iš dangaus kūnų. Liūdniausia yra tai, kad atsiranda žmonių, kurie tiki pranašautojams, burtininkams, žyniams ir kitiems apgavikams. Lengvatikybė — tai nesąmoningų, atsilikusių žmonių bruožas.

Kultūringi žmonės nėra lengvatikiai, jų nesuklaidinsi kokiomis nors pasakomis. Žmonėms daug kenkia mokslo žinių stoka. Kai žmogus neturi reikalingų žinių, jis pradeda nepagrįstai spėlioti ir fantazuoti.

Numatyti — tai reiškia žinoti, o norint žinoti — reikia studijuoti, tirti, klausinėti. Visa, kas vyksta pasaulyje,

V. ŠIŠKOVAS
Pedagogikos mokslų kandidatas

galima paaiškinti, ir visa tai visada yra natūralu. Žmonės gali nežinoti, kaip paaiškinti tą arba kitą atvejį, bet tai nereiškia, kad jo išaiškinti negalima. Pasaulyje nėra negalimų pažinti daiktų, o tėra tik daiktų, dar nepažintų, kurie mokslo ir praktikos jėgomis bus atskleisti ir pažinti. Buvo laikas, kai žmonės nežinojo, kodėl esti pavyzdžiui, vėjas, lietus, perkūnija, Mėnulio ir Saulės užtemimai. Dabar tai gali paaiškinti kiekvienas mokini.

Priešakinis mokslas nustatė, kad gamtoje ir žmonių visuomenėje viskas vyksta tam tikrų vystymosi dėsnių pagrindu. Žmonės gali šiuos dėsnius pažinti, studijuoti, atsižvelgti į juos savo veiksmuose, panaudoti juos savo interesams. Žmonės, žinantieji gamtos dėsnius, gali moksliskai numatyti daug gamtos reiškinių, kurie įvyks

ateityje. Pavyzdžiui, Mėnulio ir Saulės užtemimus astronomai su nuostabių tikslumu numato prieš daug metų. Antai mokslininkams yra žinoma, kad šių metų liepos 26 d. įvyks pilnas Mėnulio užtemimas (jis visas bus žemės šešėlyje 1 valandą 41 minutę). TSR Sąjungoje šis užtemimas bus matomas tik Tolimuosiuose Rytuose ir iš dalies Rytų Sibire. Į vakarus nuo šios juostos užtemimo nebus matyti: čia dar bus diena, o pilnas Mėnulis matomas tik Saulei nusileidus.

Naktį į 1954 metų sausio 19 d. įvyks dar vienas pilnas Mėnulio užtemimas, kuris šį kartą bus matomas tik TSRS europinėje dalyje. O 1954 metų birželio 30 d. įvyks Saulės užtemimas. Jį bus galima stebėti beveik visoje TSR Sąjungoje, išskyrus Tolimuosius Rytus ir ir kai kurias Rytų Sibiro dalis. Atskirose Lietuvos, Baltarusijos, Ukrainos, Donbaso ir Kaukazo vietose jis

bus pilnas: Mėnulio diskas uždengs visą Saulę.

Tokie ir panašūs mokslininkų numatymai yra pagrįsti tiksliais dangaus reiškinių prielaidų ir vyksmo žinojimu. Jie gerai žino nuotolius nuo Žemės iki Mėnulio ir Saulės, šių dangaus kūnų dydžius, jų judėjimo pasaulinėje erdvėje kryptį ir greitį ir daug ką kitą.

Čia pravartu prisiminti, kad iki šiol yra žmonių, kurie tiki, kad pagal Mėnulį galima nuspėti orą. Tai — labai senas klydimas. Jis atsirado, kai žmonės dar nieko nežinojo nei apie Mėnulį, nei apie oro kitimą priežastis. Remdamiesi atsitiktiniais sutapimais, žmonės padarė neteisingas išvadas.

Nesunku suprasti, kad Mėnulis nieko bendro neturi su lietumi arba giedra. Ir iš tikrųjų: oras — tai vietinis reiškinys. Pas mus vienoks oras, o kitose vietose, dažnai net gretimose, visai kitoks. O Mėnulis turi vienoki pavidalą ir Maskvoje, ir, sakysim, Kazanėje, Minske, Irkutске ir kitose vietose. Be to, oras yra labai nepastovus reiškinys ir kartais keičiasi

tą pat parą, o Mėnulis keičia savo pavidalą visada vienodai 29,5 parų laikotarpyje: plautuvą, didįjį, Mėnulis tampa pilnatimi, po to mažėja, keletą dienų jo nematyti, ir vėl jis auga ir mažėja nustatyta tvarka. Kaipgi galima tai susieti su oro kitimais?

Arba paimkime tokį pseudomokslą, kaip „astrologija“. „Astrologija“ atsirado senovės laikais, kai žmonės nieko nežinojo apie žvaigždes ir planetas. Astrologai „pranašavo“ įvairių žmonių ir tautų „likimą“ iš žvaigždžių padėties, o valdančiosios klasės naudojosi melagingais astrologų prasimanymais, kad laikytų liaudį paslaptingos „dangaus valios“ baimėje. Tokius astrologus išnaudotojų klasės turi ir mūsų dienomis. Pavyzdžiui, atsirado astrologai, kurie išpranašavo Hitleriui, kad jis busias pasaulio valdovas, ir fašistinė spauda apie tai plačiai ištrimitavo. Dabar Jungtinėse Amerikos Valstybėse yra astrologai, kurie pranašauja trečiąjį pasaulinį karą, (Nukelta į 4-tą psl.)

TARP TAUTINĖ APŽVALGA

Stambus Italijos demokratinių jėgų laimėjimas

Birželio 7—8 d. d. įvykę parlamento rinkimai Italijoje pasižymėjo stambiu demokratinių jėgų laimėjimu. Už komunistų ir socialistų partijas balsavo daugiau kaip 9,5 milijono rinkėjų — 1.426.000 daugiau, negu praėjusiuose parlamento rinkimuose 1948 metais. Tuo pačiu metu valdančioji krikščionių demokratų partija, susiblokavusi su kitomis reakcinėmis partijomis (socialdemokratų, liberalų ir „respublikonų“), patyrė rimtą pralaimėjimą. Krikščionys demokratai ir jų sąjungininkai gavo 12,2 procento balsų mažiau, negu praėjusiuose rinkimuose, netekdami 2.800.000 balsų.

Italijos reakcinės jėgos i dabartinius rinkimus dėjo dideles viltis. Stekdami užtikrinti sau absoliučią daugumą parlamente, jie ryžosi viskam — nuo rinkiminių machinacijų, iki tiesioginio teroro — kad tik sutrukdytų laisvą liaudies valios išreiškimą. Tuo tikslu valdantieji sluoksniai pratempė antidemokratinį rinkiminį įstatymą, pagal kurį partija, arba partijų blokas, gavę rinkimuose daugiau kaip 50 procentų balsų (nors ir vienu balsu daugiau), turėtų 65 procentus vietų žemuosiuose rūmuose. Šiuo įstatymu krikščionys demokratai ir jų sąjungininkai tikėjosi užtikrinti sau tvirtą daugumą parlamente.

Kaip parodo rinkimų rezultatai, italų tauta atmetė šį reakcinį įstatymą. Pageidaujamos daugumos reakcinis blokas nesurinko. Tuo tarpu kairiosios partijos (komunistų ir socialistų) turės

dabar parlamento žemuosiuose rūmuose 218 vietų arba 35 mandatus daugiau, negu po 1948 metų rinkimų.

Italijos demokratinių jėgų laimėjimas pasidarys dar akivaizdesnis, atsižvelgus į aplinkybes, kuriomis vyko rinkimai. Per penkerius buvimo prie valdžios metus krikščionys demokratai vedė atvirą kampaniją prieš kairiąsias partijas, siekdami jas izoliuoti nuo masių. Antikomunizmas buvo oficialus valdžios organų lozungas, mažiausias įtarimas prijaunimo demokratiniams jėgoms buvo žiaurių represijų šaltinis. Italijoje, sakė Palmiro Toljati, pastaruoju metu susidaro tokia padėtis, kad užteko darbo žmogui pasirodyti susijusiu su darbo, taikos ir demokratijos idealais, kaip jį tučiuojau pradėdavo įtarti ir net paskelbdavo „nacijos priešu“. Elementarių teisėtumo ir demokratijos principų pažeidimai įgavo dar platesnį pobūdį rinkiminės kampanijos metu.

Tačiau visos šios priemonės nedavė pageidaujamo rezultato tiems, kas jų ėmėsi. Krikščionių demokratų ir jų sąjungininkų planai sužlugę. Rinkimai su nauja jėga parodė, kad italų tauta smerkia antinacionalinę valdančiųjų sluoksnių politiką ir išvysto prieš šią politiką vis ryžtingesnę kovą.

Vyriausybinių krizė Prancūzijoje

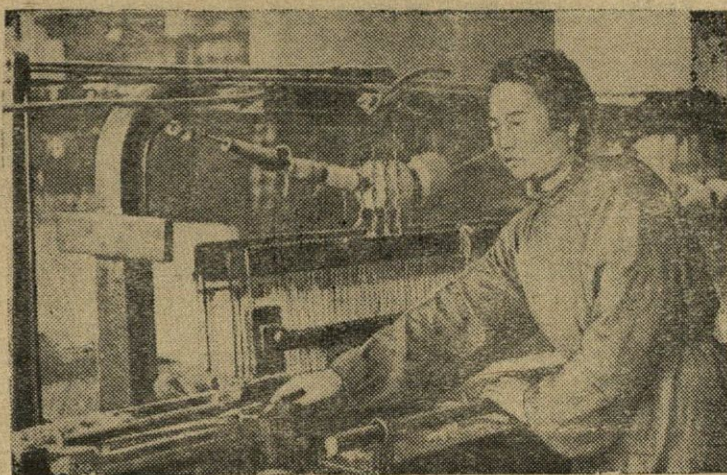
Vyriausybinių krizė Prancūzijoje, kurią sukėlė Mejerio kabineto atsistatydinimas, tęsiasi beveik mėnesį laiko. Tai jau 18-ta krizė po 1946 metų. Tokių dažnų Prancūzijos vyriausybių pasikeitimų priežastis yra ta, kad liaudies masės didina savo pasipriešinimą skurdo

ir ginklavimosi politikai, kurią vykdo valdantieji Prancūzijos sluoksniai.

Yra žinoma, kad gegužės mėnesį kritęs Mejerio kabinetas uoliai vykdė šią politiką. Jis iš visos jėgos stengėsi tęsti karą Indokinijoje, siekė, kad būtų ratifikuota sutartis dėl „Europos armijos“, kuri yra nukreipta į vokiškosios kariaunos atgaivinimą, vykdė platų puolimą prieš darbo žmonių gyvybines teises. Analoginė buvo ir politinė programa, su kuria išstojo po Mejerio vyriausybės atsistatydinimo kandidatas į ministrus pirminkus Polis Reino.

Prancūzijos liaudies masės atsakė į Reino mėginimą sudaryti vyriausybę galingu protesto judėjimu. Tą dieną, kai Reino prašė Nacionalinį susirinkimą įgaliojimų sudaryti vyriausybę, šalyje įvyko gausūs streikai. Visuomenės delegacijos aplankė deputatus ir pareikalavo, kad jie balsuotų prieš šią įgaliojimų suteikimą Reino. Šio liaudies pasipriešinimo išdavoje Reino, kuris atstovauja Prancūzijoje reakcingiausioms grupėms, nepavyko prasišverbti į valdžią. Tada kandidatu į ministro pirmininko postą stojo radikal-socialistas Mendes—Fransas. Bet ir jam nepavyko sudaryti vyriausybės. Taip pat nesėkmingai mėgino sudaryti kabinėtą ir Bido, vadovaujantis katalikų partijai, kuri vadina save „liaudies respublikiniu judėjimu“. Bido pareikalavo vyriausybei plačių įgaliojimų, siekiant palaužti masių pasipriešinimą karo tęsimui Indokinijoje. Jis taip pat pareikalavo įgaliojimų prarasti ekonominės ir finansinės priemonės.

V. CHARKOVAS

Mongolijos Liaudies Respublikos gamybos pirmūnai sėkmingai kovoja už priešlaikinį užduočių įvykdymą. Pramkombinato Čoibalsano vardo gelumbės fabriko Ulan—Batore audėja Mongolijos Liaudies Respublikos Didžiojo Liaudies Churalo deputatas Chandsurum per 5 metus įvykdė 10 metų normą.

Nuotraukoje: audėja Chandsurum darbo metu.

TASS'o nuotr.

SPORTAS

Kupiškio „Žalgiris“—Rokiškio „Žalgiris“ 3:3 (0:3)

Sekmadienį Rokiškyje įvyko Panevėžio zonos futbolo rungtynės. Vietos „Žalgirio“ komanda susitiko su Kupiškio „Žalgiriu“.

Pirmame kėlinyje iniciatyva buvo aikštės šeimininkų pusėje. Išvystę gerus derinius, rokiškičiai pirmame kėlinyje pasiekė 3 įvarčius. Toks rezultatas ir liko iki kėlinio pabaigos. Silpnai, techniškai nepatenkinamai pasirodę pasirodė kupiškiečių dešinysis saugas Markauskas ir kairysis saugas Morozovas, leidę priešingos komandos žaidėjams beveik netrukdomiems priartėti prie vartų ir kirsti taiklius veržlius smūgius. Silpnai sužaidė taip pat puolėjas Pocevičius, neįstengęs iki jo pristatus derinius sėkmingai užbaigti. Komandą silpnino taip pat individualus žaidimo stilius kairiojo puolėjo Jasinsko.

Antrajame kėlinyje kupiškiečių puolėjai išvysto didesnę spartą, įtraukdami į puolimą ir saugus. Rezultatas keičiasi Kupiškio komandos naudai. Centro saugas Indilas, pusiaudešinysis puolėjas Sakalauskas, išvystę gražų derinį, pastūnia kamuolį puolėjui Laucui, kuris taikliu smūgiu įmuša pirmą įvartį į šeimininkų vartus. Antrą įvartį taip pat pasiekia Laucius, sėkmingai užbaigęs Indilo, Jasinsko, Sakalausko derinį. Iki rungtynių pabaigos likus vos kelioms minutėms, pasėkmę išlygina puolėjas Jasinskas, Lauciaus pasiūstą į tinklą kamuolį sustiprinęs taikliu smūgiu.

Tenka paminėti gerai gynime žaidusius komandos kapitoną Janilionį, vartininką Vesalauską, likvidavusius eilę pavojingų momentų.

J. ARMONAS

PASIKALBĖJIMAI GAMTOS MOKSLŲ TEMOMIS

Prietaurai ir astronominiai numatymai

(Atkelta iš 3-čio psl.)

o buržuazinė spauda reklamuoja jų prasimanymus, kaip pranašiskus. Kuriam tikslui? Tam, kad amerikiečių tauta nesipriešintų ginklavimosi varžyboms, o priimtų visus su jomis susijusius vargus kaip kažką iš aukščiau nulemto, ko negalima išvengti.

Tuo tarpu kiekvienam raštingam žmogui aišku, kad jokio sąryšio tarp žvaigždžių ir žmonių nėra. Danguis kūnai juda ir keičia vietą vienas kito atžvilgiu pagal tam tikrus dėsnius. Remdamiesi tais dėsniais, astronomai visiškai tiksliai nurodo planetų matomumą ir išsidėstymą bet kuriuo būsimuoju laiku. Antai, pavyzdžiui, šių metų gegužės—birželio mėnesiais nakties gale matyti labai ryški žvaigždė; ji pasirodo prieš patekiant Saulei. Tai Veneros planeta, viena iš tų planetų, kurios, kaip ir Žemė, juda aplink Saulę. Ji ryškiai spindės dangaus rytinėje pusėje iki lapkričio

mėnesio. Geriausia ją bus galima stebėti rugpjūčio—lapkričio mėnesiais. Nuo 1953 metų lapkričio pabaigos iki 1954 metų kovo vidurio Veneros iš viso nebus matyti, o po to iki birželio mėnesio ji bus matoma vakarais nusileidusios Saulės pusėje.

Taip galima tai iš anksto pasakyti todėl, kad priešakinis mokslas atskleidė ir tiksliai išstudijavo planetų judėjimo dėsnius. Šių dėsnių žinojimas ir įgalina pasakyti, kur kuri planeta bus ateityje.

Plepalai apie tai, kad astrologai tikrai išpranašauja ateitį, yra gryniasias melas.

Priešakinis materialistinis mokslas ne tik aiškina įvairių reiškinių priežastis ir vyksmą, bet ir numato tuos reiškinius. Jis apginkluoja žmones žinojimu objektyvių vystymosi dėsnių, kurie įgalina pertvarkyti gamtą ir visuomenę žmonijos interesais.

LIAUDIES DEMOKRATIJOS ŠALYSE

NAUJOS HUTOS STATYBOS

Dešimt kilometrų į rytus nuo Krokuvos, ant Vyslos kranto, driekiasi gigantiška Naujosios Hutos metalurgijos kombinato statyba. Kombinatas duos liaudies Lenkijai tiek metalo, kiek išlydavo visa šalies metalurgijos pramonė antrojo pasaulinio karo išvakarėse.

Neseniai Lenkijos Liaudies Respublikos vyriausybė priėmė nutarimą, nustatantį svarbiausius metalurgijos giganto statybos uždavinius ir jo pirmosios eilės paleidimo į darbą terminus.

Šiuo metu, nurodoma nutarime, kombinato statyba užbaigia pradinį etapą ir stoja į naują laikotarpį. Lemiamasis naujojo laikotarpio uždavinys yra paleisti šešiamečio plano numatytais terminais pagrindinius gamybinis cechus: du ugniaatsparių medžiagų cechus, jėgainę, pusę kokso gamyklos ir aukštakrosnių cecho, beveik pusę marteno krosnių, o taip pat bliūningą ir lakštų valcavimo staklyną.

Vyriausybės nutarimas susilaukė karšto atgarsio metalurgijos giganto statytojų tarpe. Visuose statybos pramoniniuose objektuose žymiai pakilo darbų tempai.

Darbininkų brigados pradėjo montuoti plieninį pirmosios aukštakrosnės apvalkalą. Pilnu tempu vyksta šios krosnies kauperių montavimas. Baigti betonavimo darbai dedant antrosios aukštakrosnės kauperių pamatus. Jėgainėje montuojami katilai. Baigti darbai tiesiant svarbiausiąjį tunelį, kuris sujungs aukštakrosnių cechą su jėgaine.

Sparčiais tempais statomas ugniaatsparių medžiagų cechas, kuris šiais metais turi pradėti produkcijos gamybą.

Darbo pakilimu vyriausybės nutarimą sutiko taip pat darbininkai, technikai ir inžinieriai tų įmonių, kurios vykdo užsakymus Naujai Huta. Metalurginės gamyklos „Pokuj“ kolektyvas įsipareigojo ne tik laiku įvykdyti kombinato užsakymus,

bet ir duoti statytojams daug produkcijos viršum plano. Gamyklos „Zabže“ metalurgai nutarė pagaminti Naujai Huta šiais metais viršum plano 1.200 tonų plieninių konstrukcijų.

Į Naujosios Hutos statybos aikštę slunčiamos tėvyninės gamybos mašinos, staklės, įrengimai iš Stalinogrado, Poznanės, Vroclavo, Prusko, Zaverčės, Nova Solės, Minsk—Mazoveckio ir kitų Lenkijos miestų. Nenutrūkstamu srautu į statybą plaukia mašinų ir įrengimų transportai iš Tarybų Sąjungos. Tarybinė pramonė, rašo Lenkijos laikraštis „Tribuna Ludu“, atsiunčia į statybą moderniausias ir tiksliausias įrengimus.

Naujoji Huta auga ne dienomis, o valandomis. Šalis daro visa, rašo „Tribuna Ludu“, kad ji greičiau pradėtų savo darbą vardan taikos.

J. IVANOVAS

L. e. redaktorius p.
A. SAKALAUSKAS